

[Stæhr Johansen.]

Det er min Opfattelse — i øvrigt paa Linie med det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby —, at denne Situation hurtigt kan ændre sig, og at dette kan medføre en helt anden Indstilling over for de Problemer, dette Lovforslag indeholder. Der er ingen Tvivl om, at f. Eks. Ønsket om Driftslaan til Industrivirksomheder rejser det Spørgsmaal, som alle inden for Industrien beskæftiger sig med i Dag: Spørgsmaalet om en Rationalisering af Virksomhederne. Vi ved alle, hvordan forskellige Lande — i Særdeleshed de Lande, der har staaet uden for Krigen — har kunnet gennemføre en Rationalisering af deres Industri. Dette kan ogsaa siges om England og Amerika, hvor man har opnaaet baade et forøget Tempo og en Udvidelse af Produktionskapaciteten for Maskinernes Vedkommende. Der kan ikke være Tvivl om, at skal vi kunne konkurrere og hævde os ude omkring paa de udenlandske Markeder, maa vor Industri ligeledes gennemgaa en Rationalisering, der medfører en højere Produktion, og da vil der være Brug for det foreliggende Lovforslag.

Det er jo ikke i saa stor Udstrækning man har udnyttet denne Del af Loven, naar man ser, at i de atten Aar, Loven har eksisteret, er kun 7,6 Mill. Kr. kommet til Udbetaling, og de 4 Mill. Kr., der nu foreslaas, kan nok synes at være rigeligt, naar man tager i Betragtning, at det kun er for to Aar; men der kan efter min Opfattelse ikke være Tvivl om, at saa snart Materialetilførslerne giver Mulighed for Gennemførelse af en Rationalisering, vil der ogsaa blive Anvendelse for dette Beløb.

Hvad angaar Driftslaan til Haandværkerne, gælder i og for sig det samme som om Driftslaan til Industrivirksomheder: at Laanebehovet i Dag ikke er saa stort. Det er imidlertid min Opfattelse, at Administrationen i nogen Grad har været langsom med Hensyn til disse Ansøgninger. I Øjeblikket tager det i enkelte Tilfælde op til 5 Maaneder, før man faar Svar angaaende sit Laan. Normalt ligger Ventetiden paa omkring 3 Maaneder, og jeg vil gerne henstille til den højtærede Handelsminister, om det ikke var muligt, at man inden for Administrationen paa dette Omraade kunde sætte Tempoet noget op. Det er naturligt, at man undersøger de Ansøgninger om Laan, der fremkommer, men man gør det jo her meget grundigt; jeg er heller ikke helt sikker paa, om ikke denne Grundighed er medvirkende til, at der ikke er saa mange Ansøgninger, som der burde være. I Virkelig-

heden forlanger Staten fuldt ud de samme Garantier som en Bank; men det skulde jo her dreje sig om en Hjælpeaktion i Særdeleshed over for de mindre Haandværkere, som ikke har saa gode Muligheder for at faa Laan af Bankerne.

Forretningsgangen er denne, at Laantageren først sender sin Ansøgning til Ministeriet; derefter sender Ministeriet denne Ansøgning til Udtalelse hos et af de almindelige Oplysningsbureauer, der undersøger Mandens økonomiske Status, og derefter sender Handelsministeriet det ud til en lokal Undersøgelse af en sagkyndig, udpeget af Handelsministeriet i det Amt, hvor Ansøgeren har Bopæl; denne foretager saa en Undersøgelse af Mandens Dygtighed som Haandværker. Denne Indstilling gaar saa tilbage til Handelsministeriet, der først da forelægger den til Behandling i Laaneudvalget. Enhver kan se, at denne Forretningsgang er meget omstændelig, og naar Laaneudvalget i Øjeblikket paa Grund af de ret faa Ansøgninger ikke saa tit holder Møde, er det, at der indtræffer saa store Forsinkelser, at selve Forsinkelsen maaske ogsaa er medvirkende til, at Antallet af Ansøgere er gaaet ned.

En anden Del af Lovforslaget omhandler Tilskuddet til Fremme af Eksportmulighederne for danske Produkter og Støtte til Eksporten af disse. Her findes en Bevilling paa 200 000 Kr. for to Aar, det vil altsaa sige et Tilskud paa 100 000 Kr. om Aaret. Opgørelsen viser jo ogsaa, at man i mange Tilfælde er naaet op paa den Sum, som er bevilget. I det hele taget er det et af de Omraader inden for denne Lovgivning, hvor Pengene procentvis har været brugt mest. Disse Penge anvendes bl. a. til Tilskud til Udstillinger af danske Varer i Udlandet. Der kan ikke være Tvivl om, at det før Krigen var af meget stor Betydning, at Danmark var repræsenteret paa de forskellige Udstillinger og Messer i Udlandet; kun derigennem kunde vi fortælle Udlandet, hvad vi kunde producere herhjemme, fortælle, hvor stor en Dygtighed det danske Produktionsapparat var i Besiddelse af. Det er derfor efter min Mening en meget nødvendig Bevilling, der her er Tale om.

Endvidere er der inden for denne Bevilling benyttet Penge til Propagandaskrifter om dansk Erhvervsliv og ikke mindst til Udsendelse af industri- og handelskyndige Mænd til Steder, hvor de kan drive Propaganda for danske Varer. Der er kommet adskillige dygtige danske Handelsmænd ud omkring i Verden, hvor de har